

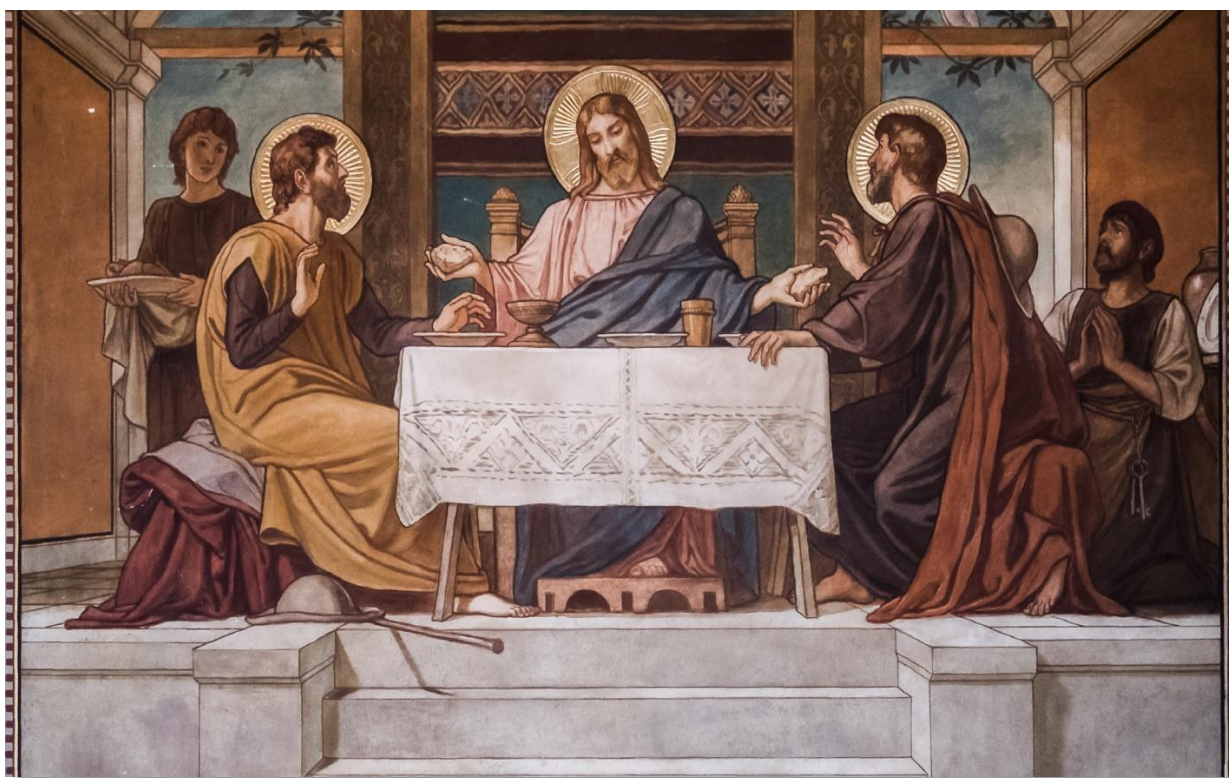
LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Lk 24, 13-35

Húsvét 3. vasárnap („A” év)

Amikor a kenyeret megtörte, felismerték

PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Amikor a kenyeret megtörte, felismerték

Húsvétvasárnap ketten a tanítványok közül egy Emmausz nevű faluba mentek, amely, Jeruzsálemtől hatvan stádiumra (két-három óra járásnyira) fekszik. Útközben megbeszélték egymás között mindazt, ami történt. Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük, és hozzájuk szegődött. Ők azonban nem ismerték meg őt, mert látásukban akadályozva voltak. Jézus megkérdezte őket: „Milyen dolgokról beszélgettetek egymással útközben?” Erre szomorúan megálltak és egyikük, akit Kleofásnak hívtak, ezt válaszolta neki: „Te vagy talán az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?”

Ő megkérdezte: „Miért, mi történt?” Azok ezt felelték: „A názáreti Jézus esete, aki szóban és tettben nagyhatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és elöljáróink kiszolgáltatták őt, hogy halálra ítéljék, és keresztre feszítsék. Pedig mi azt reméltük, hogy ő váltja meg Izraelt. Azóta, hogy ezek történtek, már három nap telt el, és néhány hozzánk tartozó asszony megzavart bennünket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták ott a holttestét. Azzal a hírrrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él. Közülünk néhányan el is mentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogyan az asszonyok mondták, őt magát azonban nem látták.

Jézus erre így szólt: „Ő, ti oktanok, késedelmes szívűek! Képtelenek vagytok hinni abban, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétából megmagyarázta, ami az Írásokban órála szól.

Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták és kérték: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben már a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon. Amikor asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük.

Akkor azt mondták egymásnak: „Ugye lángolt a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk, és kifejtette az Írásokat?” Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyűlve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!” Erre ők is elbeszélték, mi történt az úton, és hogyan ismerték fel Jézust a kenyértörésben.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹³ Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίου ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἥ ὄνομα Ἑμμαοὺς,

És íme, ketten tőlük azon a napon elmentek egy, Jeruzsálemről hatvan stádiumra fekvő faluba, aminek a neve Emmausz.

¹⁴ καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

És ők beszélgettek egymással mindezekről a történetekről.

¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς Ἰησοὺς ἐγγίσας **συνεπορεύετο** αὐτοῖς,

És történt, miközben beszélgettek és vitatkoztak egymással, maga Jézus közeledve **együtt ment velük az úton,**

¹⁶ οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν.

De a szemüket visszatartotta valami attól, hogy megismerjék őt.

¹⁷ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί.

Mondta pedig nekik: „Mik azok a szavak, amelyeket sétálva tárgyaltok egymás között?” És szomorúan megálltak.

¹⁸ ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὄνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

Felelve pedig az egyik, név szerint Kleofás mondta neki: „Éppen te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, és nem ismerted az ott történeteket ezekben a napokban?”

¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ,

És mondta nekik: „Melyeket?” Azok pedig mondták neki: „A názáreti Jézusról szólókat, aki tettben és szóban hatalmas próféta Isten és az egész nép előtt,

²⁰ ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

és hogyan adták át őt a főpapok és a vezetőink a halál ítéletére, és feszítették keresztre őt.”

²¹ ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτρουῖσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἅφ’ οὗ ταῦτα ἐγένετο.

Mi pedig reméltük, hogy ő maga képes felszabadítani Izraelt: de tudniillik mindezekkel együtt már a harmadik napja, amióta ezek történtek.

²² ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον

De egyes asszonyok tőlünk megzavartak minket: elmenve kora reggel a sírhoz

²³ καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἤλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακεῖναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν.

és nem találva az ő testét eljöttek mondva: angyalok megjelenését látták, akik mondják, hogy ő él.

²⁴ καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.

És egyesek azok közül, akik velünk voltak, elmentek a sírhoz, és úgy találták, ahogy az asszonyok mondták, őt azonban nem látták.

²⁵ καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται·

És ő mondta nekik: „Ó, ti esztelenek és rest szívűek arra, hogy higgyetek mindazoknak, amiket a próféták mondtak:

²⁶ οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

Hát nem ezeket kellett Krisztusnak szenvednie, hogy bemenjen az ő dicsőségébe?

²⁷ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν **διερμήνευσεν** αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ.

És elkezdve Mózesről, és az összes prófétáról **megmagyarázta nekik az összes írásban róla szóló írásokat.**

²⁸ Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι.

És közeledtek a faluba, ahová mentek, és ő úgy tett, mintha tovább menne.

²⁹ καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· Μεῖνον μεθ’ ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς.

És rábeszélésték őt mondva: „Maradj velünk, mert estefelé van, és lement már a nap.” És bement, hogy velük maradjon.

³⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ’ αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς·

És történt, amikor asztalhoz ült velük, fogva a kenyeret megáldotta, és megtörve nekik adta:

³¹ αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ’ αὐτῶν.

A szemük pedig megnyitott, és felismerték őt: és ő láthatatlanná vált előlük.

³² καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

És mondták egymásnak: „Nemde a mi szívünk lángolt (bennünk), amikor

beszélt nekünk az úton, amikor kifejtette nekünk az írásokat?”

³³ καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς,

És felkelve abban az órában visszatértek Jeruzsálembe, és a tizenegyet egybegyűlve találták a velük levőkkel,

³⁴ λέγοντας ὅτι ὄντως ἡγέρθη ὁ κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι.

akik elmondták, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak.

³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

Ők is hírül adták az úton történeteket, és hogy miként ismertette fel magát velük a kenyértörésben.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹³ ET ECCE DUO EX ILLIS IBANT IPSA DIE IN CASTELLUM, QUOD ERAT IN SPATIO STADIORUM SEXAGINTA AB IERUSALEM NOMINE EMMAUS;

¹³ Ketten közülük még aznap elindultak egy Emmausz nevű helységbe, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyi távolságra feküdt.

¹³ Aznap ketten közülük egy Emmausz nevű helységbe mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádium távolságra volt,

¹³ Ketten közülük még aznap egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyira fekszik.

¹³ És ímé azok közül ketten mennek vala ugyanazon a napon egy faluba, mely Jeruzsálemtől hatvan futamatnyira vala, melynek neve vala Emmaus.

¹³ Ímé, tanítványai közül ketten még aznap egy Emmausz nevű faluba igyekeztek, amely Jeruzsálemtől mintegy kétórányi járásra feküdt.

¹⁴ ET IPSI LOQUEBANTUR AD INVICEM DE HIS OMNIBUS, QUAE ACCIDERANT.

¹⁴ Az eseményekről beszélgettek.

¹⁴ s beszélgettek egymással mindarról, ami történt.

¹⁴ Közben beszélgettek mindarról, ami történt.

¹⁴ És beszélgetének magok közt mindazokról, a mik történtek.

¹⁴ A történetekről beszélgettek.

¹⁵ ET FACTUM EST, DUM FABULARENTUR ET SECUM QUAERERENT, ET IPSE IESUS APPROPINQUANS IBAT CUM ILLIS;

¹⁵ Ahogy beszélgettek, tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk.

¹⁵ Miközben beszélgettek és tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk.

¹⁵ Miközben így beszélgettek és tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett és csatlakozott hozzájuk.

¹⁵ És lőn, hogy a mint beszélgetének és egymástól kérdezősködének, maga Jézus hozzájuk menvén, velök együtt megy vala az úton.

¹⁵ Aztán miközben így beszélgettek és vitatkoztak, maga Jézus szegődött oda hozzájuk, és velük együtt ment.

¹⁶ OCULI AUTEM ILLORUM TENEBANTUR, NE EUM AGNOSCERENT.

¹⁶ De szemük képtelen volt felismerni.

¹⁶ De a szemüket akadályozta valami, hogy fel ne ismerjék.

¹⁶ De szemük el volt takarva, hogy föl ne ismerjék.

¹⁶ De az ő szemeik visszatartóztatának, hogy őt meg ne ismerjék.

¹⁶ Látásukat azonban valami akadályozta. Nem ismerték fel.

¹⁷ ET AIT AD ILLOS: “QUI SUNT HI SERMONES, QUOS CONFERTIS AD INVICEM AMBULANTES?”. ET STETERUNT TRISTES.

¹⁷ Megszólította őket: „Miről beszélgettetek itt az úton?” Elsomorodtak, megálltak.

¹⁷ Megszólította őket: »Miről beszélgettek egymással útközben?« Ők szomorúan megálltak.

¹⁷ Megszólította őket: „Miről társalogtok itt az úton?” Erre szomorúan megálltak.

¹⁷ Monda pedig nekik: Micsoda szavak ezek, a melyeket egymással váltotok jártotokban? és miért vagytok szomorú ábrázattal?

¹⁷ Ő pedig így szólt hozzájuk: – Miről beszélgettek egymással útközben? Erre szomorúan megálltak.

¹⁸ ET RESPONDENS UNUS, CUI NOMEN CLEOPAS, DIXIT EI: “TU SOLUS PEREGRINUS ES IN IERUSALEM ET NON COGNOVISTI, QUAE FACTA SUNT IN ILLA HIS DIEBUS?”.

¹⁸ Aztán az egyik, akit Kleofásnak hívtak, hozzá fordult: „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban.”

¹⁸ Az egyik, akinek Kleofás volt a neve, azt felelte: »Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban?«

¹⁸ Egyikük, akit Kleofásnak hívtak, hozzáfordult: „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?”

¹⁸ Felelvén pedig az egyik, kinek neve Kleofás, monda néki: Csak te vagy-e jövevény Jeruzsálemben, és nem tudod minémű dolgok lettek abban e napokon?

¹⁸ Majd megszólalt az egyik, név szerint Kleofás, és ezt mondta neki: – Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban. –

¹⁹ QUIBUS ILLE DIXIT: “QUAE?”. ET ILLI DIXERUNT EI: “DE IESU NAZARENO, QUI FUIT VIR PROPHETA, POTENS IN OPERE ET SERMONE CORAM DEO ET OMNI POPULO;

¹⁹ „Micsoda?” – kérdezte. „A názáreti Jézus esete – felelték –, aki próféta volt, hatalmas tettben és szóban az Isten és az egész nép előtt.

¹⁹ Ő megkérdezte tőlük: »Micsoda?« Azt felelték: »A Názáreti Jézus esete, aki tettben és szóban hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt.

¹⁹ „Micsoda?” – kérdezte. „A názáreti Jézus esete, felelték, aki szóban és tettben nagy hatású próféta volt Isten és az egész nép előtt.

¹⁹ És monda nékik: Micsoda dolgok? Azok pedig mondának néki: A melyek esének a Názáretbeli Jézuson, ki próféta vala, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt:

¹⁹ Mi? – kérdezte tőlük. Azok így válaszoltak neki: – Az, ami a Názáreti Jézussal esett, aki próféta volt, szóban és tettben hatalmas Isten és az egész nép előtt.

²⁰ ET QUOMODO EUM TRADIDERUNT SUMMI SACERDOTES ET PRINCIPES NOSTRI IN DAMNATIONEM MORTIS ET CRUCIFIXERUNT EUM.

²⁰ Főpapjaink és a tanács tagjai kereszthalálra ítélték, és keresztre feszítették.

²⁰ Hogy hogyan adták őt a főpapok és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg őt.

²⁰ Főpapjaink és elöljáróink halálra ítélték és keresztre feszítették.

²⁰ És mimódon adák őt a főpapok és a mi főembereink halálos ítéletre, és megfeszíték őt.

²⁰ Hogyan adták át főpapjaink és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették keresztre.

²¹ NOS AUTEM SPERABAMUS, QUIA IPSE ESSET REDEMPTURUS ISRAEL; AT NUNC SUPER HAEC OMNIA TERTIA DIES HODIE QUOD HAEC FACTA SUNT.

²¹ Azt reméltük pedig, hogy ő meg fogja váltani Izraelt. S már harmadnapja annak, hogy ezek történtek.

²¹ Pedig mi azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. Azonfelül ma már harmadik napja, hogy ezek történtek.

²¹ *Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megszabadítani Izraelt. De ma már harmadnapja annak, hogy ez történt.*

²¹ *Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, a ki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek.*

²¹ *Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De ma már harmadik napja, hogy ezek történtek.*

²² SED ET MULIERES QUAEDAM EX NOSTRIS TERRUERUNT NOS, QUAE ANTE LUCEM FUERUNT AD MONUMENTUM

²² *Igaz, még néhány közülünk való asszony is megrémített minket. Hajnalban kinn jártak a sírnál,*

²² *De néhány közülünk való asszony is megzavart bennünket, akik hajnalban a sírnál voltak,*

²² *Igaz, hogy néhány közénk tartozó asszony megzavart minket.*

²² *Hanem valami közülünk való asszonyok is megdöbbentettek minket, kik jó reggel a sírnál valának;*

²² *Ezenfelül néhány közülünk való asszony is megdöbbentett minket, akik hajnalban a sírnál jártak,*

²³ ET, NON INVENTO CORPORE EIUS, VENERUNT DICENTES SE ETIAM VISIONEM ANGELORUM VIDISSE, QUI DICUNT EUM VIVERE.

²³ *s hogy nem találták ott a testét, azzal a hírrel jöttek hozzánk, hogy angyalok jelentek meg nekik, és azt mondták, hogy él.*

²³ *s mivel nem találták a testét, visszajöttek azzal a hírrel, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt mondták, hogy él.*

²³ *Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták a testét. Azzal a hírrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él.*

²³ *És mikor nem találták az ő testét, haza jöttek, mondván, hogy angyalok jelenését is látták, kik azt mondják, hogy ő él.*

²³ *és nem találták ott a testét. Visszatérve azt beszélték, hogy angyalok megjelenését is látták, akik azt hirdették, hogy él.*

²⁴ ET ABIERUNT QUIDAM EX NOSTRIS AD MONUMENTUM ET ITA INVENERUNT, SICUT MULIERES DIXERUNT, IPSUM VERO NON VIDERUNT”.

²⁴ *Társaink közül néhányan szintén kimentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogy az asszonyok jelentették, de őt magát nem látták.”*

²⁴ *Társaink közül néhányan a sírhoz mentek, és úgy találtak, ahogy az asszonyok mondták, de őt magát nem látták.«*

²⁴ *Társaink közül néhányan a sírhoz mentek és úgy találtak mindent, ahogy az asszonyok mondták. Őt magát azonban nem látták.”*

²⁴ *És azok közül némelyek, kik velünk valának, elmenének a sírhoz, és úgy találák, a mint az asszonyok is mondták; őt pedig nem látták.*

²⁴ *El is mentek néhányan a mieink közül a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogyan az asszonyok beszélték. Őt azonban nem látták.*

²⁵ ET IPSE DIXIT AD EOS: “O STULTI ET TARDI CORDE AD CREDENDUM IN OMNIBUS, QUAE LOCUTI SUNT PROPHETAET!

²⁵ Erre így szólt: „Ó, ti balgák, milyen nehezen tudjátok elhinni, amit a próféták jövendöltek.

²⁵ Erre ő azt mondta nekik: »Ó, ti okatlanok és késedelmes szívűek arra, hogy elhiggyétek mindazt, amit a próféták mondtak!

²⁵ Erre ő így szólt: „Ti okatlanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövendöltek!

²⁵ *És ő monda nékik: Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhivésére, a miket a próféták szóltak!*

²⁵ *Akkor így szólt hozzájuk: – Ó, ti balgák! Milyen rest a szívetek arra, hogy mindazt elhiggyétek, amit megmondtak a próféták!*

²⁶ NONNE HAEC OPORTUIT PATI CHRISTUM ET INTRARE IN GLORIAM SUAM?”.

²⁶ Vajon nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?”

²⁶ Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Krisztusnak, hogy bemehessen dicsőségébe?»

²⁶ *Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?”*

²⁶ *Avagy nem ezeket kellett-é szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?*

²⁶ *Hát nem ezt kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?*

²⁷ ET INCIPIENS A MOYSE ET OMNIBUS PROPHETIS INTERPRETABATUR ILLIS IN OMNIBUS SCRIPTURIS, QUAE DE IPSO ERANT.

²⁷ Aztán Mózesen elkezdve az összes prófétánál megmagyarázta nekik, amit az Írásokban róla írtak.

²⁷ És kezdve Mózesen és valamennyi prófétán, mindent megmagyarázott nekik, ami az Írásokban róla szólt.

²⁷ *Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétánál megmagyarázta, ami az Írásokban róla szól.*

²⁷ *És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nékik minden írásokban, a mik ő felőle megíratk.*

²⁷ *És Mózesről meg valamennyi prófétától kezdve elmagyarázta nekik mindazt, ami valamennyi Írásban róla szólt.*

²⁸ ET APPROPINQUAVERUNT CASTELLO, QUO IBANT, ET IPSE SE FINXIT LONGIUS IRE.

²⁸ Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni.

²⁸ Mikor odaértek a faluhoz, ahová mentek, úgy tett, mintha tovább akarna menni.

²⁸ Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akart volna menni.

²⁸ Elközelítének pedig a faluhoz, a melybe mennek vala; és ő úgy tőn, mintha tovább menne.

²⁸ Így értek el ahhoz a faluhoz, ahová igyekeztek. Ő azonban úgy tett, mintha tovább akarna menni.

²⁹ ET COEGERUNT ILLUM DICENTES: “MANE NOBISCUM, QUONIAM ADVESPERASCIT, ET INCLINATA EST IAM DIES”. ET INTRAVIT, UT MANERET CUM ILLIS.

²⁹ De marasztalták: „Maradj velünk, mert esteledik, és a nap már lemenőben van.” Betért hát, és velük maradt.

²⁹ De marasztalták: »Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben van már a nap!« Bement hát, hogy velük maradjon.

²⁹ De azok marasztalták: „Maradj velünk, kérték, mert esteledik és már lemenőben van a Nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon.

²⁹ De kényszeríték őt, mondván: Maradj velünk, mert immár beestvéledik, és a nap lehanyatlott! Beméne azért, hogy velök maradjon.

²⁹ De azok erősködtek, és kérték: – Maradj velünk, mert esteledik, sőt a nap is lehanyatlott már! Betért hát, hogy velük maradjon.

³⁰ ET FACTUM EST, DUM RECUMBERET CUM ILLIS, ACCEPIT PANEM ET BENEDIXIT AC FREGIT ET PORRIGEBAT ILLIS.

³⁰ Amikor az asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta nekik.

³⁰ Amikor asztalhoz ült velük, fogta a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik.

³⁰ Mikor asztalhoz ültek, kenyeret vett kezébe, megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik.

³⁰ És lőn, mikor leült velök, a kenyeret vevén, megáldá, és megszegvén, nekik adá.

³⁰ Amikor asztalhoz telepedett velük, vette a kenyeret, megáldotta, megtörte, és nekik adta.

³¹ ET APERTI SUNT OCULI EORUM, ET COGNOVERUNT EUM; ET IPSE EVANUIT AB EIS.

³¹ Ekkor megnyílt a szemük s felismerték. De eltűnt a szemük elől.

³¹ Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, de ő eltűnt a szemük elől.

³¹ Erre megnyílt szemük és fölismerték. De ő eltűnt előlük.

³¹ És megnyilatkoznak az ő szemeik, és megismerék őt; de ő eltűnt előlük.

³¹ *Erre megnyílt a szemük, és felismerték. Ő azonban eltűnt előlük.*

³² ET DIXERUNT AD INVICEM: “NONNE COR NOSTRUM ARDENS ERAT IN NOBIS, DUM LOQUERETUR NOBIS IN VIA ET APERIRET NOBIS SCRIPTURAS?”.

³² *„Hát nem lángolt a szívünk – mondták –, amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?”*

³² *Ők pedig így szóltak egymáshoz: »Hát nem lángolt a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, és feltárta előttünk az Írásokat?«*

³² *„Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?”*

³² *És mondának egymásnak: Avagy nem gerjedezett-e a mi szívünk mi bennünk, mikor nekünk szóla az úton, és mikor magyarázá nekünk az írásokat?*

³² *Ekkor így szóltak egymáshoz: – Ugye hevült a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, amikor feltárta előttünk az Írásokat?*

³³ ET SURGENTES EADEM HORA REGRESSI SUNT IN IERUSALEM ET INVENERUNT CONGREGATOS UNDECIM ET EOS, QUI CUM IPSIS ERANT,

³³ *Még abban az órában útra keltek, s visszatértek Jeruzsálembe. Ott együtt találták a tizenegyet s társaikat.*

³³ *Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket.*

³³ *Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyűlve találták a tizenegyet és társaikat.*

³³ *És felkelvén azon órában, visszatérének Jeruzsálembe, és egybegyűlve találák a tizenegyet és azokat, a kik velök valának.*

³³ *Még abban az órában útra keltek hát, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és övéiket.*

³⁴ DICENTES: “SURREXIT DOMINUS VERE ET APPARUIT SIMONI”.

³⁴ *Azzal fogadták őket, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak.*

³⁴ *Azok elmondták: »Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!«*

³⁴ *Azok ezzel fogadták őket: „Az Úr valóban föltámadt és megjelent Simonnak.”*

³⁴ *Kik ezt mondják vala: Feltámadott az Úr bizonynyal, és megjelent Simonnak!*

³⁴ *Azok ezt mondták: – Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak.*

³⁵ ET IPSI NARRABANT, QUAE GESTA ERANT IN VIA, ET QUOMODO COGNOVERUNT EUM IN FRACTIONE PANIS.

³⁵ *Erre ők is beszámoltak az úton történekről, meg arról, hogyan ismerték fel a kenyértöréskor.*

³⁵ *Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és azt, hogy hogyan ismerték fel őt a kenyértöréskor.*

³⁵ Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és hogy hogyan ismerték föl a kenyértörésnél.

³⁵ És ezek is elbeszélék, mi történt az úton, és miképen ismerték meg ők a kenyér megszégéséről.

³⁵ Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és hogy miként ismerték fel, amikor megtörte a kenyeret.

1.3. BEHATÁROLÁS

A szakasz a Lukács-evangélium utolsó fejezetében található, amely a feltámadt Jézusról szól. Az általunk vizsgált epizód kezdetét a fejezetben jól mutatja a két tanítvány megjelenése, akik Jeruzsálemből egy kis településre gyalognak (Lk 24,13). Végül a jeruzsálemi helyszín, és Jézusnak a tanítványaival való találkozását leíró, újabb epizód jelzi a perikópa végét (Lk 24,35-36). A szakasz tehát a Lk 24,13-35 között helyezkedik el.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az úton levés motívuma igen kedves Lukácsnál (vö. pl. Lk 1,39; 2,41; 9,51). Az evangélista Jézus titokzatos megjelenésével és úton levésével hangsúlyozni kívánja azt az örömhírt, hogy a feltámadt Úr Jézus együtt van, együtt halad az emberekkel: lehet vele találkozni az Írásokban, vagyis a Bibliában, a felebarát iránti figyelmes szeretetben, illetve az Oláriszentségben. Lukács fontosnak tartja Jézust mint a Tanítót bemutatni, akinek van hatalma az Írásokat magyarázni.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

συνεπορεύετο (szüneporeueto): együtt van úton/együtt megy valakivel (Lk 24,15)

A kifejezés az Újszövetség többi előfordulási helyein a sokaságra, a tömegre vonatkozik, amely együtt megy Jézussal (Mk 10,1; Lk 7,11; Lk 14,25). Itt viszont a feltámadt Jézusra utal, aki társul szegődik az emmauszi tanítványok mellé. Így az evangélista nyomatékosítani akarja azt, hogy Jézus együtt van velünk az utunk során. Ő az a Társ, aki mellettünk marad és halad, aki kísér minket!

διερμήνευσεν (dierméneuszen): értelmez, magyaráz, lefordít (Lk 24,27)

Az evangéliumokban egyedül itt jelenik meg ez az ige, amely azt jelzi, hogy a feltámadt Jézusnak van egyedül hatalma arra, hogy magyarázza, értelmezze a Szentírást. Egyedül Isten megtestesült Igéje, vagyis a megfeszített és feltámadt Jézus Krisztus az, aki felfedheti előttünk a Biblia teljes üzenetét: Őbenne tudjuk megérteni a Szentírás minden lapját (vö. Lk 24,44-48). A Bibliát akkor olvassuk helyesen, ha egységben olvassuk Jézussal, ha Vele együtt olvassuk.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok János evangéliumán belül

Lk 1,54 Gondjába vette szolgáját, Izraelt, megemlékezve irgalmáról

Lk 1,68 Áldott az Úr, Izrael Istene, mert meglátogatta és megváltotta népét.

Lk 2,38 Ebben az órában is odajött, dicsőítette az Istent, és beszélt róla mindenkinek, aki csak várta Jeruzsálem megváltását.

Lk 9,16 Most kezébe vette az öt kenyeret és a két halat. Föltekintett az égre, megáldotta, és tanítványainak adta, hogy osszák ki a népnek.

Lk 9,22 „Mert – mondta – az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók nem ismerik el, megölik, de harmadnap feltámad.”

Lk 9,45 De nem értették meg ezt a beszédet, el volt előlük rejtve, hogy ne értsék meg. De megkérdezni mégsem merték.

Lk 16,29.31 Ábrahám ezt felelte: „Van Mózesük és vannak prófétáik. Azokra hallgassanak.” (...) Ő azonban így felelt: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, ha a halottak közül támad fel valaki, annak sem hisznek.”

Lk 18,31 Akkor félrevonta a tizenkettőt, s így szólt hozzájuk: „Most felmegyünk Jeruzsálembe, s beteljesedik minden, amit a próféták az Emberfiáról megjövendöltek.”

Lk 19,11 Mivel már közel jártak Jeruzsálemhez, és azt hitték, hogy az Isten országa hamarosan megvalósul, egy másik példabeszédet is mondott hallgatóinak

Lk 22,29 Ezért adom át nektek az országot, mint ahogy Atyám, nekem átadta

Lk 24,9 A sírtól visszatérve mindent hírül adtak a tizenegynek és a többieknek.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 2,23 Odaérve Názáret városában telepedett le. Így teljesedett a próféták jövendölése: „Názáretinek fogják hívni.”

Mt 6,16 Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat.

Mt 12,23 A nép ámulva kérdezgette: „Csak nem ő a Dávid fia?”

Mt 16,14 Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.”

Mt 21,11 „Ez Jézus, a próféta, a galileai Názáretből” – felelte a nép.

Mt 28,16 A tizenegy tanítvány elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket.”

Mk 4,13 Aztán így folytatta: „Nem értitek ezt a példabeszédet. Hogy értitek meg akkor majd az összes példabeszédet?”

Mk 8,10 maga pedig tanítványaival bárkába szállt, és Dalmanuta környékére ment.

Mk 9,19 „Ó, te hitetlen nemzedék – válaszolta –, meddig maradjak még körödben? Meddig tűrjelek benneteket? Hozzátok ide hozzám!”

Mk 16,12-13 Ezután idegen alakban jelent meg közülük kettőnek útközben, amikor vidékre mentek. Visszatérve ezek közölték a hírt a többiekkel is, de nekik sem hittek.

Mk 16,14 Végül a tizenegyet jelent meg, amikor egyszer asztalnál ültek. Szemükre vetette hitelenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik feltámadása után látták.

Jn 20,3-10 Péter és a másik tanítvány elindult és a sírhoz sietett. Mind a ketten futottak. De a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és hamarabb ért a sírhoz. Benézett, s látta a gyolcsot, de nem ment be. Nem sokkal később Péter is odaért, bement a sírba és ő is látta az otthagyt gyolcsot meg a kendőt, amellyel a fejét befődték. Ez nem a gyolcs közt volt, hanem külön összehajtva más helyen. Most már a másik tanítvány is bement, aki először ért oda a sírhoz. Látta és hitt. Eddig ugyanis nem értették az Írást, amely szerint föl kellett támadnia a halálból. Ezután a tanítványok visszatértek övéikhez.

Jn 20,27 Aztán Tamáshoz fordult: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és tedd oldalamba! S ne légy hitetlen, hanem hívő!”

Jn 21,4 Amikor megvirradt, Jézus ott állt a parton. De a tanítványok nem ismerték fel, hogy Jézus az.

Jn 21,13 Jézus odajött, fogta a kenyeret, s adott nekik. Ugyanígy halat is.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 3,1 A kígyó ravaszabb volt a föld minden állatánál, amit az Úristen teremtett. Ezt mondta az asszonynak: „Valóban mondta Isten, hogy nem ehettek a kert valamennyi fájáról?”

MTörv 18,15 Neked prófétát támaszt az Úr körödből, testvéreid közül, mint engem, órá hallgassatok.

2Kir 6,17 Aztán Elizeus így imádkozott: „Uram, nyisd meg a szemét, hogy lásson!” És az Úr megnyitotta a szolga szemét, úgyhogy nyomban észre is vette: Elizeus körül a hegy tele volt tüzes lovakkal és szekerekkel.

2Mak 3,34 Ami téged illet, az ég fenyített meg, hirdesd hát mindeneknek az Isten hatalmát.

Zsolt 39,4 A szívem égett bensőmben, lelkemen végigcsapott a láng; akkor megoldódott a nyelvem

Iz 41,14 „Ne félj hát, Jákob, te szegény féreg, te maroknyi Izrael. Magam vagyok a gyámolod – az Úr mondja ezt neked –, Izrael Szentje, a te Megváltód.”

Iz 43,14 Ezt mondja az Úr, a ti Megváltótok, Izrael Szentje: Elküldök értetek Babilonba, leverem a börtönök zárait, és a káldeusok jajkiáltásban törnek ki.

Iz 44,24 Így szól az Úr, a te Megváltód, aki anyád méhében alkotott: Én vagyok az Úr, a mindenség teremtetője; én terjesztettem ki az eget egyedül, és amikor a földet megformáltam, nem volt szükségem segítségre.

ApCsel 1,6 Az egybegyűltek erre megkérdezték: „Uram, mostanában állítod helyre Izrael országát?”

ApCsel 2,22 Izraelita férfiak! Halljátok meg szavamat! A názáreti Jézust az Isten igazolta előttetek a hatalmas csodákkal és jelekkel, amelyeket – amint tudjátok – általa vitt végbe köztetek.

ApCsel 3,18.21-25 Ám az Isten így váltotta be, amit minden prófétája által hirdetett, tudniillik, hogy Krisztusa szenvedni fog. (...) akit az égnek kell befogadnia egészen a mindenség megújulása idejéig, ahogy az Isten réges-rég megmondta szent prófétái ajka által. Mózes ezt mondta: „Az Úr, a mi Istenünk hozzám hasonlóan prófétát támaszt nektek testvéreitek sorából. Hallgassatok rá mindenben, amit csak mond majd nektek! Azokat, akik nem hallgatnak erre a prófétára, irtsátok ki a népből.” – A többi próféta is, Sámuelettől kezdve mind, akik utána szóltak, megjövendölték ezeket a napokat. Ti vagytok a prófétáknak és annak a szövetségnek a fiai, amelyet az Isten atyátokkal kötött, amikor így szólt Ábrahámhoz: A te utódodban áldást nyer a föld minden nemzetsége.

ApCsel 7,22 Így Mózes szert tett az egyiptomiak minden tudományára, s szavaiban és tetteiben egyaránt hatalmas volt.

ApCsel 8,30-35 Fülöp odasietett, és meghallotta, hogy Izajás prófétát olvassa. Megkérdezte: „Érted, amit olvasol?” „Hogyan érthetném – felelte –, ha nincs, aki megmagyarázza nekem?” Aztán arra kérte Fülöpöt, hogy szálljon fel és üljön mellé. Az Írásnak ezt a helyét olvasta: Mint a juhót, úgy vitték leölni. Ahogy a bárány sem ad hangot nyírója előtt, ő sem nyitotta szóra ajkát. A megaláztatásban vétetett el róla az ítélet. Ki sorolhatja fel nemzedékét? Mert élete elvétetett a földről. Az udvari tiszt megkérdezte Fülöpöt: „Mondd, kiről mondja ezt a próféta, magáról vagy valaki másról?” Fülöp elkezdte a magyarázatot, és az Írásból kiindulva hirdette neki Jézust.”

ApCsel 16,15 Egész háza népével együtt megkeresztelkedett, aztán kért minket: „Ha nézetetek szerint az Úr híve vagyok, térjete be házamba, és maradjatok nálam.” És erővel rá is vett erre minket.

ApCsel 17,2 Pál szokása szerint bement hozzájuk, és három szombatot beszélt nekik az Írásokról.

ApCsel 26,22 De az Isten megoltalmazott mind a mai napig, s tanúságot teszek kicsik és nagyok előtt egyaránt. Semmi mást nem mondok azon kívül, amit a próféták és Mózes megjövendöltek

1Kor 15,4-5 eltemették és harmadnap feltámadt, az Írások szerint. Megjelent Péternek, majd a tizenkettőnek.

Zsid 9,12 Nem a bakok vagy borjak vérével, hanem saját vérével lépett be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök megváltást szerzett.

1Pt 1,11 Töprengtek rajta, vajon milyen időpontra vagy milyen korra mutat Krisztusnak bennük működő Lelke, előre megmondva a Krisztusra váró szenvedéseket és az azutáni dicsőséget.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Nagy Szent Gergely: Bár az emmauszi tanítványok nem ismerték a szembe jövő idegent, mint Istent, de mint zarándokot felismerték. Magukhoz invitálták, ételt, italt és szállást adtak neki. Tehát gyakorolták az irgalmasság testi cselekedeteit. Ezáltal beteljesedett rajtuk az Írás szava: „mert Isten szemében a törvénynek nem a hallgatója válik igazzá, hanem a megtartója igazul meg.” (Róm 2, 13) Ők megtartották a Törvényt, megtartották az Úr előírását, amely a szeretetre vonatkozik. Befogadtak egy „idegent”. Tettük jutalma volt, hogy az Úr Jézus Krisztus felfedte magát. Ugyanakkor a Zsidókhoz írt levél szava is érvényesült: „Ápoljátok a testvéri szeretetet. Ne feledkezzetek meg a vendégszeretetről, hisz ilyen módon némelyek tudtuk nélkül angyalokat láttak vendégül.” (Zsid 13, 1-2) Ápoljátok tehát a vendégszeretetet, mert nagy erény!

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

1346. Az Eucharisztia liturgiája ma is alapvetően abban a szerkezetben történik, mely századokon át megmaradt. Két, szoros egységet alkotó fókusz körül bontakozik ki.

* gyülekezés, igeliturgia az olvasmányokkal, a homíliával és az egyetemes könyörgéssel;

* az eucharisztikus liturgia a kenyér és a bor följajánlásával, a konszekráló hálaadással és az áldozással.

Az igeliturgia és az eucharisztikus liturgia „egyetlen istentiszteleti cselekményt” alkotnak. Valójában ugyanis az Eucharisziában számunkra megterített asztal egyszerre Isten igéjének és az Úr Testének asztala.

1347. Nemde ugyanaz a folyamat játszódik le itt, mint a föltámadott Jézus tanítványaival elköltött húsvéti lakomáján? Útközben ő maga magyarázta nekik az Írásokat, majd asztalhoz ült velük, „kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik”.

642. Mindaz, ami ezekben a húsvéti napokban történt, az apostolokat – és egész különösen Pétert – a húsvét reggelén kezdődött új korszak építésének szolgálatába állítja. Mint a Föltámadott tanúi Egyházának alapkövei maradnak. Az első hívő közösség hite azoknak a konkrét embereknek a tanúságára épül, akiket a keresztyének ismertek, és akik közül a legtöbb még közöttük élt. „Krisztus föltámadásának e tanúi” elsősorban Péter és a Tizenkettő, de nemcsak ők: Pál világosan beszél több mint ötszáz személyről, akiknek Jézus egyszerre jelent meg; megjelent még Jakabnak és a többi apostolnak is.

643. E tanúságtételek láttán lehetetlen Krisztus föltámadását a fizikai renden kívül értelmezni és nem elismerni mint történeti tény. A tényekből következik, hogy a tanítványok hite Mesterük – általa előre megmondott – szenvedése és kereszthalála radikális próbatételének vettetett alá. A szenvedés által kiváltott megrendülés oly nagy volt, hogy a tanítványok (legalábbis közülük néhányan) nem azonnal hittek a föltámadás hírének. Az evangéliumok messze nem egy misztikus elragadtatástól lelkes közösségről

beszélnek; megtört („szomorú”: Lk 24,17) és megfélelmitett tanítványokat állítanak elének. Ezért nem hittek a sírtól visszatérő szent asszonyoknak, és szavukat „képzeltetésnek tartották” (Lk 24,11). Amikor Jézus húsvét estéjén megmutatta magát a Tizenegynek, „szemükre vetette hitetlenségüket és szívük keménységét, mert nem hittek azoknak, akik látták őt föltámadottan” (Mk 16,14).

644. A tanítványok még a föltámadott Jézus valósága láttán is kételkedtek; annyira lehetetlennek tűnt nekik a dolog: azt gondolták, hogy kísértetet látnak, „álmélkodtak, de örömükben még mindig nem mertek hinni” (Lk 24,41). Tamás a kételkedésnek ugyanezt a próbáját élte át, s még a Máté által elbeszélte utolsó, galileai megjelenéskor is „egyesek (...) kételkedtek” (28,17). Ezért a hipotézis, mely szerint a föltámadás az apostolok hitének (vagy hiszékenységének) „eredménye” lett volna, minden alapot nélkülöz. Épp ellenkezőleg, hitük a föltámadásban – az isteni kegyelem hatása alatt – a föltámadott Jézus valóságának közvetlen megtapasztalásából született.

857. Az Egyház apostoli, mert az apostolokra alapszik, mégpedig három értelemben:

- * az „apostolokra”, a Krisztustól kiválasztott és elküldött tanúkra „alapított épület” (Ef 2,20) volt és marad;

- * a benne lakó Szentlélek segítségével őrzi és adja tovább tanítását, a jó letéteményt és a józan szavakat, melyeket az apostoloktól hallott;

- * a tanítás, a megszentelés és a kormányzás feladatát az Apostoloktól kezdve Krisztus második eljöveteleig azok segítségével végzi, akik az Apostolok nyomába lépnek lelkipásztori feladatukban: a Püspökök kollégiuma segítségével, „mely mellett ott állnak a papok Péter utódával és az Egyház legfőbb pásztorával egységben”.

„Mert nyájadat, örök Pásztorunk, magára nem hagyod, hanem szent Apostolaid által mindvégig őröd és óvod, hogy azok kormányozzák hívő népedet, akik rendelkezédből állnak nyájad élén Fiad helyett mint pásztorok.”

995. Krisztus tanújának lenni nem más, mint „az ő föltámadása tanújának lenni” (ApCsel 1,22), miután ettek és ittak „vele együtt föltámadása után” (10,41). A föltámadás keresztény reményét teljesen megpecsételik a föltámadt Krisztussal történt találkozások. Föl fogunk támadni, mint Ő, Ővele és Őáltala.

996. A föltámadás keresztény hite kezdettől fogva értetlenségekkel és ellenkezésekkel találkozott. „Egyetlen dologban sem mondanak ellent a keresztény hitnek oly hevesen, konokul, minden erővel, perlekedve, mint a test föltámadásának.” Azt általában elfogadják az emberek, hogy az emberi személy élete a halál után szellemi módon folytatódik. De hogyan lehet azt elhinni, hogy ez az oly nyilvánvalóan halandó test képes lesz föltámadni az örök életre?

102. A Szentírás minden szavával Isten egyetlen szót mond: az Ő egyszülött Igéjét, akiben teljesen kimondja önmagát.

„Kedvességteljes tudja, hogy Isten egyetlen beszéde húzódik végig minden Íráson, és sok szentnek szája által egy Ige hangzik, akinek mivel kezdetben Isten az Istennél, ott nincsenek szótagjai, hiszen ott nincs idő.”

601. Ezt az „Igaz Szolga” megölésére irányuló isteni tervet az Írás előre hirdette mint az egyetemes megváltás misztériumát, azaz az embereket a bűn rabszolgaságából kiszabadító

megváltását. Szent Pál egy hitvallásban, amelyről azt mondja, hogy úgy „kapta”, megvallja, hogy „Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint” (1Kor 15,3). Krisztus megváltó halála egész különlegesen teljesíti be a szenvedő Szolgáról szóló jövendölést. Maga Jézus életének és halálának értelmét a szenvedő Szolga fényében mutatta meg. Föltámadása után az Írásoknak ezt az értelmezését adta az emmauszi tanítványoknak, majd maguknak az Apostoloknak.

426. „Tehát állítanunk kell, hogy a hitoktatás mélyén egy személyt találunk: a Názáreti Jézus Krisztust, »az Atya Egyszülöttét« (...); aki szenvedett és meghalt értünk; aki miután föltámadott, mindig velünk él. (...) Hitoktatást végezni (...) azt jelenti, hogy föltárni Krisztus személyében Isten örök egyetemes tervét (...); arra törekedni, hogy megértsük Krisztus szavainak, tetteinek értelmét és a jeleket, melyeket végbevitt.” A hitoktatás célja: „hogy az ember (...) a Vele [Jézus Krisztussal] való közösségre (...) eljusson; ugyanis egyedül Ő vezethet el valakit az Atya szeretetére a Szentlélekben, és a Szentháromság életében való részesedésre”.

427. „Állítani kell tehát, hogy a hitoktatásban Krisztust, a megtestesült Igét és Isten Fiát adjuk tovább a tanítással, minden egyebet annyiban, amennyiben Krisztusra vonatkozik; egyedül Krisztus tanít, bárki más tanító csak annyiban, amennyiben az Ő hírnöke vagy tolmácsa, és amennyiben Krisztus szól ajka által. (...) Tehát minden hitoktatóra vonatkoztatni kell Krisztus titokzatos szavait: »Az én tanításom nem az enyém, hanem azé, aki engem küldött« (Jn 7,16).

428. Aki arra hivatott, hogy Krisztust hirdesse, annak elsősorban „Jézus Krisztusnak mindent felülmúló ismeretét” kell keresnie; „mindent hátránynak kell tartania”, hogy „Krisztust” megnyerje és „hozzá” tartozzon, hogy „megismerje Őt és az Ő föltámadásának erejét és a szenvedésével való közösséget, hasonlóvá válva az Ő halálához, hogy eljusson a halálból a föltámadásra is” (Fil 3,8–11).

429. Krisztusnak e szeretetteljes ismerete ébreszti a vágyat, hogy hirdessük őt, hogy „evangelizáljunk” és másokat is a Krisztusban való hit „igenjére” vezessünk. Ugyanakkor érezzük az igényt, hogy ezt a hitet egyre mélyebben meg kell ismernünk. Ennek érdekében a Hiszekegy sorrendjét követve először bemutatjuk Jézus fölséges neveit: Krisztus, Isten Fia, Úr (2. cikkely). Ezután a Hiszekegy megvallja Krisztus életének főbb misztériumait: megtestesülését (3. cikkely), húsvétját (4–5. cikkely) és megdicsőülését (6–7. cikkely).

2763. Az összes Írás (a Törvény, a Próféták és a Zsoltárok) Krisztusban teljeseznek be. Ez a „Jó Hír” az evangélium. Első kihirdetését Szent Máté a Hegyi Beszédben foglalja össze. A mi Atyánkhoz szóló imádság tehát e meghirdetés középpontjában áll. Az Úrtól ránk bízott imádságnak minden egyes kérését ez az összefüggés világítja meg:

„Az Úr imádsága a legtökéletesebb (...) Benne nemcsak mindazért imádkozunk, ami után jogosan vágyakozhatunk, hanem abban a sorrendben is, amelyben vágyakoznunk kell utána; így ez az imádság nemcsak kérni tanít, hanem alakítja egész érületünket is.”

457. Az Ige testté lett, hogy minket Istennel kiengesztelve üdvözítsen: „Isten szeretett minket és elküldte Fiát engesztelésül a bűneinkért” (1Jn 4,10). „Az Atya elküldte a Fiút a világ Üdvözítőjéül” (4,14). „Ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnöket” (3,5):

„Orvosra volt szüksége természetünknek, mely betegségben sínylődött. Fölemelőre szorult az ember, aki elesett. Elevenítőre szorult az, aki kiesett az életből. A jóhoz visszavezető szorult az, aki elveszítette a jóban való részesedést. A világosság jelenlétére szorult az, akit sötétségbe zártak. Megváltót keresett a fogoly, támaszt a megbilincsel, szabadítót az, akit a rabszolgaság igája görnyesztett. Vajon értéktelen és jelentéktelen dolgok-e ezek, melyek arra indították Istent, hogy leszálljon emberi természetünk meglátogatására, amikor az emberiség oly nyomorúságos és szerencsétlen állapotban volt?

604. Isten azért, hogy a bűneinkért odaadja a Fiát, kinyilvánítja, hogy az Ő ránk vonatkozó terve a jóakaró szeretet terve, mely minden érdemünket megelőzi: „Ebben áll a szeretet, nem mintha mi szerettük volna Istent, hanem hogy Ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelésül a bűneinkért” (1Jn 4,10). „Isten azonban azzal ajánlja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm 5,8).

605. Ez a szeretet nem ismer kivételt. Jézus erre az elveszett bárány példázatának záradékában emlékeztetett: „Ugyanígy mennyei Atyátok sem akarja, hogy egy is elvesszen e kicsinyek közül” (Mt 18,14). Állítja, hogy „életét adja, váltságul sokakért” (Mt 20,28). Ez az utóbbi kijelentés nem leszűkítő értelmű: az emberiség egészét állítja szembe a Megváltó egyetlen személyével, aki odaadja magát, hogy megmentse azt. Az Egyház az Apostolok nyomán tanítja, hogy Krisztus kivétel nélkül minden emberért halt meg: „Nincs, nem volt és nem lesz olyan ember, akiért (Krisztus) ne szenvedett volna”.

608. Keresztelő János, miután elfogadta, hogy a bűnösök között kiszolgáltassa neki a keresztséget, Jézusban meglátta és megmutatta Isten bárányát, aki elveszi a világ bűnét. Így nyilvánítja ki, hogy Jézus egyszerre a szenvedő Szolga, aki némán engedi, hogy leölésre vigyék és sokak bűnét hordozza, és a Húsvéti Bárány, Izrael megváltásának szimbóluma az első húsvétkor. Krisztus egész élete a küldetését fejezi ki: szolgálni és életét adni váltságul sokakért.

615. „Ahogy egy embernek engedetlensége miatt bűnössé váltak sokan, úgy válnak egynek engedelmissége miatt sokan igazzá” (Róm 5,19). Jézus haláláig tartó engedelmissége által beteljesítette a szenvedő Szolga helyettesítő szerepét, aki engesztelésül adja oda életét, hordozva sokak bűnét, akiket gonoszságaikat hordozva megigazulttá tesz. Jézus helyrehozta vétkeinket, és elégtételt adott az Atyának bűneinkért.

616. Ez a mindvégig való szeretet Krisztus áldozatának megváltó, helyrehozó, engesztelő és elégtételt adó értékét ad. Ő életének fölláldozásban mindnyájunkat ismert és szeretett. „Krisztus szeretete sürget minket, hiszen arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt” (2Kor 5,14). Egyetlen ember sem volt képes, még ha a legnagyobb szent lett volna is, minden ember bűnét magára vállalni és áldozatul följánlani önmagát mindenkiért. A Fiú isteni személyének – aki felülmúl s ugyanakkor magába is foglal minden emberi személyt, és Krisztust az egész emberiség fejévé teszi – Krisztusban léte tette lehetővé, hogy áldozata mindenkiért megváltó áldozat legyen.

1476. A szentek közösségének e lelki javait az Egyház kincstárának is nevezzük. E kincstár „nem az anyagi javak módján évszázadokon át összegyűlt javak halmaza. Sokkal inkább az a végtelen és kimeríthetetlen érték, mellyel a mi Urunk Krisztus érdemei és engesztelései bírnak Isten színe előtt, melyeket Ő följánlott, hogy az egész emberiséget megszabadítsa a bűntől és eljuttassa az Atyával való közösségbe. Az Egyház kincstára maga Krisztus, a Megváltó, amennyiben Őbenne megváltó művének elégtételei és érdemei megvannak és érvényesek.”

1992. A megigazulást Krisztus szenvedése érdemelte ki számunkra, aki élő, szent, Istennek tetsző áldozatul ajánlotta föl magát a kereszten, kinek vére az engesztelés eszköze lett minden ember bűneiért. A megigazulást a hit szentsége, a keresztség közvetíti számunkra. A megigazulás hasonlónak tesz Isten igazságához, aki irgalmának hatalmával belsőleg igazzá tesz minket. A megigazulás célja Isten és Krisztus dicsősége és az örök élet ajándéka:

„Most pedig Isten a Törvény és a Próféták által tanúsított igazságossága a törvény nélkül vált nyilvánvalóvá, Isten igazságossága a Jézus Krisztusba vetett hit által mindazok iránt, akik hisznek. Ugyanis nincs különbség: mert mindnyájan vétkeztek és nélkülözik Isten dicsőségét, megigazulásukat ingyen kapják, az Ő kegyelme által, a Jézus Krisztusban lévő megváltás révén. Őt adta oda Isten véres engesztelő áldozatul a hitben, hogy kimutassa igazságosságát. Isten végtelen türelmében elnézte a korábban elkövetett vétkeket, hogy igazságosságát most kimutassa. Mert amint Ő igaz, úgy akart igazzá tenni mindenkit, aki Jézusban hisz.” (Róm 3,21–26)

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

XVI. BENEDEK PÁPA VERBUM DOMINI KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

54. Amit általában mondunk a Szó és a Szentségek kapcsolatáról, az még mélyebben érvényes, amikor az Eucharisztia ünnepléséről beszélünk. A Szó és az Eucharisztia bensőséges egysége a szentírási tanúságtételben gyökerezik (vö. Jn 6; Lk 24.), ami mellett tanúskodnak az egyházatyák, s amit újra megerősített a II. Vatikáni Zsinat.[191] Ezzel kapcsolatban először Jézus nagy beszédére gondolunk, melyet a kafarnaumi zsinagógában az élet kenyéréről mondott el (vö. Jn 6,22–69), s melynek háttérében Mózes és Jézus alakja áll: Mózes, aki szemtől szemben beszélt Istennel (vö. Kiv 33,11), és Jézus, aki kinyilatkoztatta Istent (Jn 1,18). A kenyérről szóló beszéd ugyanis hivatkozik Isten ajándékára, melyet Mózes nyert népe számára a mannával a pusztában, ami valójában a Tóra volt, Isten éltető Szava (vö. Zsolt 119; Péld 9,5). Jézus a maga személyében beteljesíti ezt az ősi előképet: „Isten kenyere az, aki alászáll az égből, és életet ad a világnak (...), én vagyok az Élet Kenyere (Jn 6,33–35). „Itt a törvény személlyé vált. A Jézussal való találkozásban, mondhatjuk, magával az élő Istennel táplálkozunk, valóban az »égi kenyeret« esszük.”[192] A kafarnaumi beszéd-ben János prológusa elmélyül: ha ott Isten Logosza testté lett, itt ez a test a világ életéért adott kenyérré válik (Jn 6,51), utalva arra az ajándéokra, amellyé Jézus válik a kereszt misztériumában, s ezt megerősíti kijelentése a véréről, melyet italul adott (vö. Jn 6,53)-így az Eucharisztia misztériumában mutatkozik meg, hogy milyen az igazi manna, az igazi égi kenyér, Isten testté lett Logosza, aki önmagát adta értünk a húsvéti misztériumban.

Lukács elbeszélése az Emmauszi tanítványokról további reflexiót tesz lehetővé a Szó hallgatása és a kenyértörés kapcsolatáról (vö. Lk 24,13-35). Jézus a szombat utáni napon találkozott velük. Meghallgatta, amit csalódásukról elmondtak, és útitársul szegődve „elmagyarázta nekik az egész Szentírásban azt, ami róla szólt” (24,27). A két tanítvány ennek hatására más módon kezdi látni az írásokat ezzel a zárandokkal együtt, aki váratlanul oly érdeklődőnek mutatkozott az életük iránt. Ami azokban a napokban történt, most már nem kudarcnak, hanem beteljesedésnek és új kezdetnek látszik. Mindazonáltal ezek a szavak még nem elegendőek a két tanítványnak. Lukács elmondja, hogy a szemük csak akkor nyílt meg és csak akkor ismerték föl Jézust, amikor kezébe vette a kenyeret, elmondta az áldást, megtörte és odaadta nekik, de addig „a szemük fogva volt, hogy ne ismerjék fel őt” (24,16). Jézus jelenléte előbb a szavakkal, majd a kenyértörés gesztusával tette lehetővé a tanítványok számára, hogy felismerjék őt. Ők pedig új formában érezhetik azt, amit előzőleg vele együtt éltek át: „Nemde lángolt a szívünk, miközben szólt hozzánk az úton és magyarázta az írásokat?” (24,32.)

74. Az Egyház lelkipásztori tevékenységének fontos összetevője a katekézis, melynek különböző formáival és fázisaival mindig kísérnie kell Isten népét, és benne föl lehet fedezni Isten Szavának központi szerepét. Az emmauszi tanítványok találkozása Jézussal (vö. Lk 24,13-35) egy katekézis-modell, melynek középpontjában az írásoknak olyan magyarázata áll, amit csak Krisztus tud adni (vö. Lk 24,28-28) azáltal, hogy megmutatja, hogy Őbenne az írások beteljesedtek.[257] így születik meg az a minden csalódásnál erősebb remény, mely ezekből a tanítványokból a Föltámadott meggyőződéses és hihető tanúit formálja.

A Katekézis Általános Direktóriumában hatásos eligazításokat kapunk arra, hogy a katekézist hogyan kell biblikus ihletettsé-gűvé tenni; és felhívom a figyelmet ezekre az irányelvekre.[258] Mindenekelőtt azt szeretném hangsúlyozni, hogy a katekézist „nem csak át kell hatnia a bibliai és evangéliumi gondolkodásnak, szellemnek és magatartásoknak, azáltal, hogy állandó kapcsolatban marad ezekkel a szövegekkel, hanem ezen túlmenően a katekézis annál gazdagabb és hatékonyabb lesz, minél inkább az Egyház lelkiületével és értelmezésével olvassák az Igét”,[259] és minél inkább készlet a reflexióra és utal magának az Egyháznak 2000 éves életére. Bátorítani kell tehát a szent szöveg irodalmi formáinak, történetének és alapvető kifejezéseinek megismerését, amihez segítséget jelent bizonyos bibliai részletek értelmes memorizálása is, főként azoké, melyek a Krisztus misztériumról beszélnek. A katekézis mindig magában foglalja a Szentírásnak az Egyház hitében és hagyományában való megközelítését, s arra tanít, hogy a Szentírás szavaiból felfogják, hogy Krisztus mennyire él ma is ott, ahol ketten vagy hárman összejönnek az Ő nevében (vö. Mt 18,20). A katekézisnek elevenen kell közölnie az üdvösség történetét és az Egyház hitének tartalmát, hogy minden hívő felismerje: saját személyes sorsa is része ennek a történelemnek.

Ebből a szempontból hangsúlyoznunk kell a Szentírás és a Katolikus Egyház Katekizmus közötti kapcsolatot, ahogyan ezt a Katekézis általános direktóriuma mondja: „A Szentírás ugyanis »mint Istennek a Szentlélek sugalmazására leírt szava« és a Katolikus Egyház Katekizmus, mint az Egyház élő hagyományának kiemelkedő megnyilvánulása és a hit tanítása számára biztos szabály, arra hivatott, hogy mindegyik a maga módján és a maga sajátos tekintélyével tegye termékennyé a katekézist a mai Egyházban”.[260]

XVI. BENEDEK PÁPA ECCLESIA DE EUCHARISTIA KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

97. A Boldogságos Szűz Mária közbenjárására gyűjtsa meg bennünk is a Szentlélek azt a tüzet, melyet az emmauszi tanítványok éreztek lángolni magukban (vö. Lk 24,13-35), és újítsa meg életünkben az eucharisztikus csodálatot a ragyogás és a szépség iránt, melyek Isten szent misztériuma végtelen szépségének hatékony jelében, a liturgikus szertartásban jelennek meg. Azok a tanítványok útra keltek és sietve visszatértek Jeruzsálembe, hogy megosszák örömeiket hitbeli testvéreikkel. Az igazi öröm ugyanis az, hogy fölismerjük: az Úr közöttünk marad mint hűséges útitársunk. Az Eucharisztia fölfedeztetni velünk, hogy a meghalt és föltámadott Krisztus kortársunk testének, az Egyháznak misztériumában. A szeretet e misztériumának leszünk a tanúi. Kívánom, hogy valamennyien örömmel és csodálattal járuljunk a szent Eucharisziával való találkozáshoz, hogy megtapasztaljuk és hirdessük a többieknek azon szavak igazságát, melyekkel Jézus tanítványaitól búcsúzott: „Én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” (Mt 28,20).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA ECCLESIA DE EUCHARISTIA KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

59. „Ave, verum corpus natum de Maria Virgine!” Üdvözlégy szent test, ki Szűztől születél! Néhány évvel ezelőtt ünnepeltem pappá szentelésem ötvenedik évfordulóját. Kegyelemként élem meg, hogy ezt az Eucharisziáról szóló enciklikámat azon a Nagycsütörtökön ajánlhatom fel, amely péteri szolgálatom 25. évébe esik. Hálátelt szívvel teszem ezt. Több mint fél évszázada, 1946. november 2-a óta, amikor első szentmisémet bemutattam Krakkóban a Wawel székesegyház Szent Lénárd-altemplomában, minden áldott nap szemlélem az ostyát és a kelyhet, melyekben az idő és a tér mintegy „koncentrálódik”, és a Golgota drámája újra meg újra megelevenedik, föltárván a maga titokzatos „egyidejűségét”. A hitem minden áldott nap fölismerekte a konszekrált kenyérben és borban az isteni Útitársat, aki csatlakozott a két emmauszi tanítványhoz, hogy megnyissa szemüket a világosságnak, szívüket pedig a reménynek (vö. Lk 24,13-35).

Engedjétek meg, drága testvéreim, hogy mély megindultsággal letegyem hitetek megerősítésére és társaként hitvallásomat a Legszentebb Eucharisziáról. „Ave, verum corpus natum de Maria Virgine, vere passum, immolatum, in cruce pro homine!” Ez az Egyház kincse, a világ szíve, a jövő záloga, melyre minden ember – tudattalanul is – vágyakozik. Kétségtelenül nagy, bennünket felülmúló misztérium, s kemény próbára teszi elménkné a látható valóságon túllépő képességét. Érzékeink itt megtorpannak – „szem, ízlés, tapintás megcsalódhat itt”, mondja az Adoro te devote himnusz –, de a Krisztus szavára támaszkodó és az apostoloktól ránk hagyományozott hit egyedül elég. Engedjétek meg, hogy miként Péter János evangéliumában az eucharisztikus beszéd végén, megismételjem Krisztus előtt az egész Egyház és mindannyiatok nevében: „Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak.” (Jn 6,68.)

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai evangélium (Lk 24,13-35) az emmauszi találkozás története. A liturgia vezérfonala ezen a napon, fogalmazhatunk úgy, hogy „az egyház ideje”. Itt válik valós tapasztalattá az ősegyház számára, hogy Jézus mostantól ha más módon is, de mégis jelen van köztük, az írások tanúságában, a kenyértörésben és a lángoló szívekben. Az evangélium előtti alleluja is ehhez kötődik, ebből az evangéliumi szakaszból készült, s az írásértelmezést emeli ki: „Urunk Jézus, tárd fel az Írások értelmét, hadd lángoljon a szívünk, midőn tanítasz minket!” (vö. Lk 24,32). Majd innen merít az áldozási ének is, ezúttal a kenyértörésre hivatkozva: „A tanítványok felismerték az Úr Jézust a kenyértöréskor, alleluja” (vö. Lk 24,35). A kenyértörésben az Eucharisztia szentségére ismerhetünk – a szentségek megújító szerepéről szól az áldozás utáni könyörgés:

„Urunk, Istenünk, tekints jóságosan népedre, és akiket örök életre szóló szentségeiddel megújítottál, azokat juttasd el a megdicsőülő test romolhatatlan feltámadására. Krisztus, a mi Urunk által”. Krisztus állandó, Egyházában való jelenlétéhez köthető a III. húsvéti prefáció (Az élő Krisztus szüntelenül közbenjár értünk), mely Jézus állandó közbenjárásának ad hangot.

Az Egyház földi zarándokútjához kapcsolódik mindegyik egyetemes könyörgés is. A felajánló könyörgés az Egyház ujjongó húsvéti örömről tesz tanúságot.

Az olvasmányban (ApCsel 2,14.22-28) Szent Péter püünkösdi beszédéből olvashatunk/hallhatunk. Itt Jézusról beszél, akit az Isten igazolt csodákkal és jelekkel, s egy dávidi zsoltárt idéz, mely Jézus feltámadását is megsejteti. Az emmauszi találkozással megjelent az ószövetségi írások új fényben való értelmezése: az evangéliumban maga Jézus magyarázza, mi az, ami előreutalt rá. Ezt a fajta előképi írásértelmezést látjuk Péter beszédében is.

A Péter által idézett zsoltár köszön vissza a válaszos zsoltárban (Zsolt 15,1-2a és 5.7-8.9-10.11): „Az élet útját mutatod, Uram nékem... testemnek romlás nem árthat”.

A szentlecke (1Pét 1,17-21) szintén Péter szavait idézi. Ez a szakasz egy tömören megfogalmazott hitvallás, melyben megfogalmazza, Krisztus vére által érkezett a megváltás, ő általa, akit Isten előre, a világ teremtése előtt kiválasztott, majd az utolsó időkben megjelent, s feltámasztotta Isten, hogy higgyünk és reméljünk benne.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Ez az a nap (557)

<https://nepenektar.hu/idoszak/husvet/liturgia/188/gr/606/ez-az-a-nap-v-az-ur-jobbj-a-haec-dies-v-dextera-domini>

Énekeljetek az Úrnak (554)

<https://nepenektar.hu/idoszak/husvet/liturgia/188/comm/611/enekeljetek-az-urnak-cantate-domino>

GITÁROS, ILLETVE TAIZEI ÉNEKEK:

Testvérek: Tápláló szent kenyér (Kristályóriás; 29:47)

<https://www.youtube.com/watch?v=Ph-CRucFLZI>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRDALMI MŰ

Antoine De Saint-Exupery: Fohász

Uram, nem csodákért és látomásokért fohászlok, csak
erőt kérek a hétköznapiakhoz.

Taníts meg a kis lépések művészetére!

Tégy leleményessé és ötletessé, hogy a napok sokféleségében és
forgatagában idejében rögzítsem a számomra fontos felismeréseket és
tapasztalatokat!

Segíts engem a helyes időbeosztásban!

Ajándékozz biztos érzéket a dolgok fontossági sorrendjében, elsőrangú
vagy csak másodrangú fontosságának megítéléséhez!

Erőt kérek a fegyelmezettséghez és mértéktartáshoz, hogy ne csak
átfussak az életen, de értelmesen osszam be napjaimat, észleljem
a váratlan örömeket és magaslatokat!

Őrizd meg attól a naiv hittől, hogy az életben mindennek simán kell mennie!

Ajándékozz meg azzal a józan felismeréssel, hogy a nehézségek,
kudarok, sikertelenségek, visszaesések az élet magától adódó
ráadásai, amelyek révén növekedünk és érlelődünk!

Küldd el hozzám a kellő pillanatban azt, akinek van elegendő
bátorsága és szeretete az igazság kimondásához!

Az igazságot az ember nem magának mondja meg, azt mások mondják meg nekünk.

Tudom, hogy sok probléma éppen úgy oldódik meg, hogy nem teszünk semmit.

Kérlek, segíts, hogy tudjak várni!

Te tudod, hogy milyen nagy szükségünk van a bátorságra.

Add, hogy az élet legszebb, legnehezebb, legkockázatosabb
és legtörekenyebb ajándékára méltók lehessünk!

Ajándékozz elegendő fantáziát ahhoz, hogy a kellő pillanatban és
a megfelelő helyen – szavakkal vagy szavak nélkül – egy kis jóságot
közvetíthessek!

Őrizd meg az élet elszalasztásának félelmétől!

Ne azt add nekem, amit kívánok, hanem azt, amire szükségem van!

Taníts meg a kis lépések művészetére!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Miért a kenyértörésben ismerik fel Jézust az emmauszi tanítványok?
Miért hangsúlyos, hogy Jézus az apostolok közül először Simon Péternek
jelent meg?

– Az én szívemben mit vált ki a Jézussal való találkozás? A csüggedésben
milyen hatással van rám Jézus áldozata?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

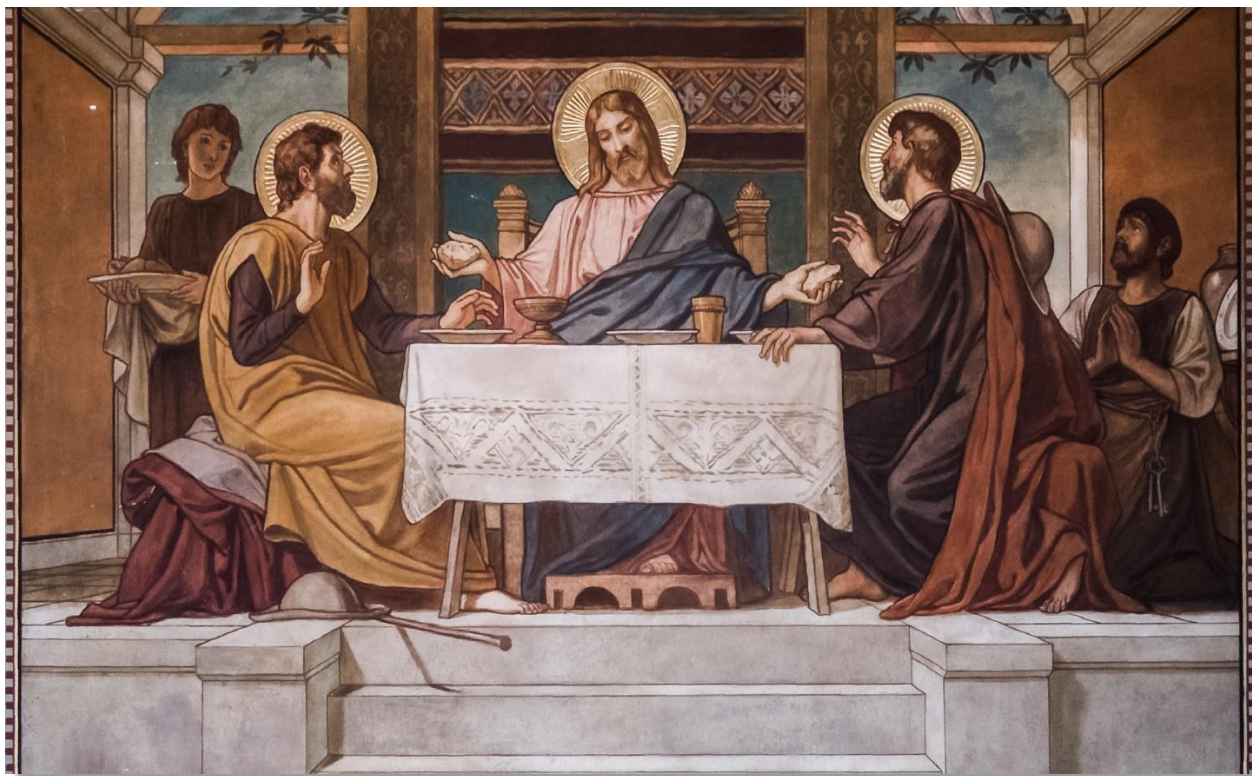
Istenünk, te úgy akartad, hogy néped szüntelenül vigadozzék, mert visszaadtad lelke fiatalságát. Engedd, hogy akik most a fogadott fiúság dicsőségének örvendeznek, a biztos remény örömével várják a feltámadás napját. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Vianney Testvérek imádsága

Úr Jézus, Te úgy tettél - mikor az emmauszi tanítványok úti céljukhoz értek -, mintha tovább akarnál menni. De Te is tudtad és tudod, hogy az életünkben elért célok után is azt kívánjuk Tőled: "maradj velünk!". Lelkünk minden lemaradásán, megakadásán tovább szeretnél lendíteni, így mindig hívsz meg hithirdetőket, akik magyarázzák a Szentírást, s Hozzád hasonlóan megtörik a kenyeret. Tartsd meg őket szeretetedben, hogy szolgálatukkal segítsenek megtapasztalni Téged a velünk történt eseményekben, kudarcokban és sikerekben egyaránt. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Amikor a kenyeret megtörte, felismerték (Lk 24,13-35)

(Forrás: Pécsi Egyházmegye)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Úr Jézus útitársam lett életem ösvényén! Bízom Benne.
- a kenyértörésben (az Eukarisztiában) minden alkalommal felfedezhetem Jézust, aki az életét adta értem.
- Jézus Krisztus velem együtt sétál utamon.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- a Szentírást olvassam úgy, hogy annak minden lapjáról Jézus Krisztus szól hozzám.
- ahogy az emmauszi tanítványok, én is lángoló szívvel fogadjam és higgyem el, hogy Jézus értem is adta önmagát, és erről minden nap, minden helyzetben tanúságot tudjak tenni, amikor szükséges.
- az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit minél jobban gyakoroljam.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Húsvét 3. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pécsi Egyházmegye

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Karthágói Szent Ciprián gondolatait a Bibbia dei Padri olasz nyelvű kiadvány alapján Rácz Dávid Viktor foglalta össze Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Antoine De Saint-Exupéry: Fohász – <http://www.keresztenyelet.hu/antoine-de-saint-exupery-fohasz-1>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelezési cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu